

Hidastuvan kasvun vuosi 2023

Tilintarkastajabarometri ennakoi liikevaihdon kasvun jatkuvan tänä vuonna isoilla toimialoilla, kuten kaupan alalla ja teollisuudessa, mutta aiempaa hitaampana. Rakennusalalla, kuljetus- ja varastointialalla sekä maa-, metsä- ja kalataloudessa on odotettavissa käänne huonompaan. Näillä kolmella toimialalla tilintarkastajat ennakoivat yritysten liikevaihdon supistuvan, henkilöstömäärän vähenevän ja toiminnan jatkuvuusongelmien yleistyvän.

13. tammikuuta 2023

Sarianna Toivonen
Viestinnän ja vaikuttamisen päällikkö
Suomen Tilintarkastajat ry

TIIVISTELMÄ

Tilintarkastajabarometrin mukaan vuodesta 2023 tulee hidastuvan kasvun vuosi. Voimakkain käänne koetaan rakennus- ja kuljetus- ja varastointialalla sekä maa-, metsä- ja kalataloudessa, joissa tilintarkastajat ennakoivat liikevaihdon supistuvan, henkilöstömäärän vähenevän ja toiminnan jatkuvuusongelmien yleistyvän.

Isoilla toimialoilla teollisuudessa sekä kaupan alalla yritysten liikevaihto jatkaa tänä vuonna vielä kasvua, mutta aiempaa hitaampana. Tilintarkastajat odottavat kasvun jatkuvan myös majoitus- ja ravitsemustoiminnassa sekä taide-, viihde- ja virkistysalan yrityksissä, joita koronavuodet ovat pitkään koetelleet.

Investoinneissa selkein käänne nähtäneen teollisuudessa, jossa investointien ennakoitaan sukeltavan kasvuvuosien jälkeen pakkaselle. Investointien kasvua tilintarkastajat povaavat vain koulutus- ja teknologiayrityksiin sekä rahoitus- ja finanssialan yrityksiin, joskin näilläkin aloilla kasvun odotetaan jäävän vähäiseksi.

Voimakkaimmin investoinnit supistuvat rakennus- ja kuljetus- ja varastointialalla sekä maa-, metsä- ja kalataloudessa. Samalle kolmelle toimialalle tilintarkastajat ennakoivat myös henkilöstövähennyksiä. Voimakkaimmin työpaikat ovat uhattuna rakennus- ja kuljetus- ja varastointialalla. Sen sijaan teknologiayrityksissä henkilöstömäärän kasvun odotetaan jatkuvan, samoin esimerkiksi finanssi- ja rahoitus- ja varastointialalla.

Yritysten toiminnan jatkuvuusongelmat yleistyvät hieman. Yritysten toiminnan jatkuvuus näyttäisi olevan eniten uhattuna rakennus- ja kuljetus- ja varastointialalla sekä maa-, metsä- ja kalataloudessa. Pääsyyt yritystoiminnan vaarantumiselle ovat energian kallistuminen ja yleisen talustilanteen heikkeneminen.

Vähiten toiminnan jatkuvuusongelmia seuraavien 12 kuukauden aikana on odotettavissa koulutus- ja sosiaali- ja terveysalan sekä taide-, viihde- ja virkistysalan yrityksissä.

Tilintarkastajabarometri perustuu tilintarkastajien arvioihin asiakasyritystensä taloudellisesta tilanteesta. Kyselyyn vastasi 398 tilintarkastajaa marras-joulukuun taitteessa.

Mikä Tilintarkastajabarometri?

- Tilintarkastajabarometri luotaa tilintarkastajien näkemyksiä yritysten ja talouden tilasta.
- Tilintarkastajat ovat riippumattomia yritystalouden asiantuntijoita, joten barometri avaa objektiivisen näkymän talouskehitykseen.
- Tilintarkastajat tekevät vuositason noin 122 000 tilintarkastusta.
- Barometrin tiedonkeruu tehtiin 17. 11.–15.12.2022.
- Kyselyyn vastasi 398 Suomen Tilintarkastajat ry:n tilintarkastajajäsentä. Vastausprosentti oli 34, ja tulosten virhemarginaali 4 prosenttiyksikköä suuntaansa.
- Barometrin toteutti tutkimusyhtiö Aula Research internet- ja puhelinkyselyinä.

Tilintarkastajabarometrin mukaan vuodesta 2023 tulee hidastuvan kasvun vuosi. Useimmilla toimialoilla yritysten liikevaihdon kasvu jatkuu, mutta hieman aiempaa vaimeampana, kyselyyn vastanneet tilintarkastajat arvioivat. (Kuvio 1.)

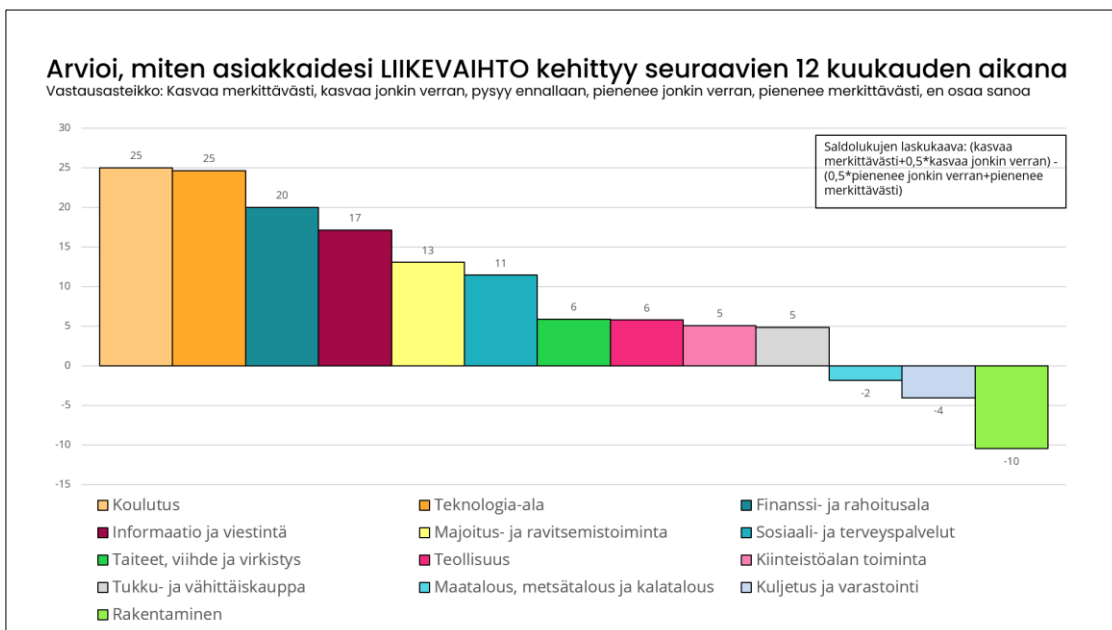
Vahvinta liikevaihdon kasvua tilintarkastajat odottavat seuraavien 12 kuukauden aikana koulutuslalle, teknologia-alalle sekä finanssi- ja rahoituslalle. Kasvu kuitenkin vaimenee verrattuna vuoden 2022 kesä-joulukuun vauhtiin.

Tilintarkastajat ennakoivat kasvun jatkuvan myös suurilla toimialoilla teollisuudessa sekä tukku- ja vähittäiskaupassa. Kasvua on odotettavissa lisäksi korona-ajan koettelemille yrityksille majoitus- ja ravitsemustoiminnassa sekä taide-, viihde- ja virkistyslalla.

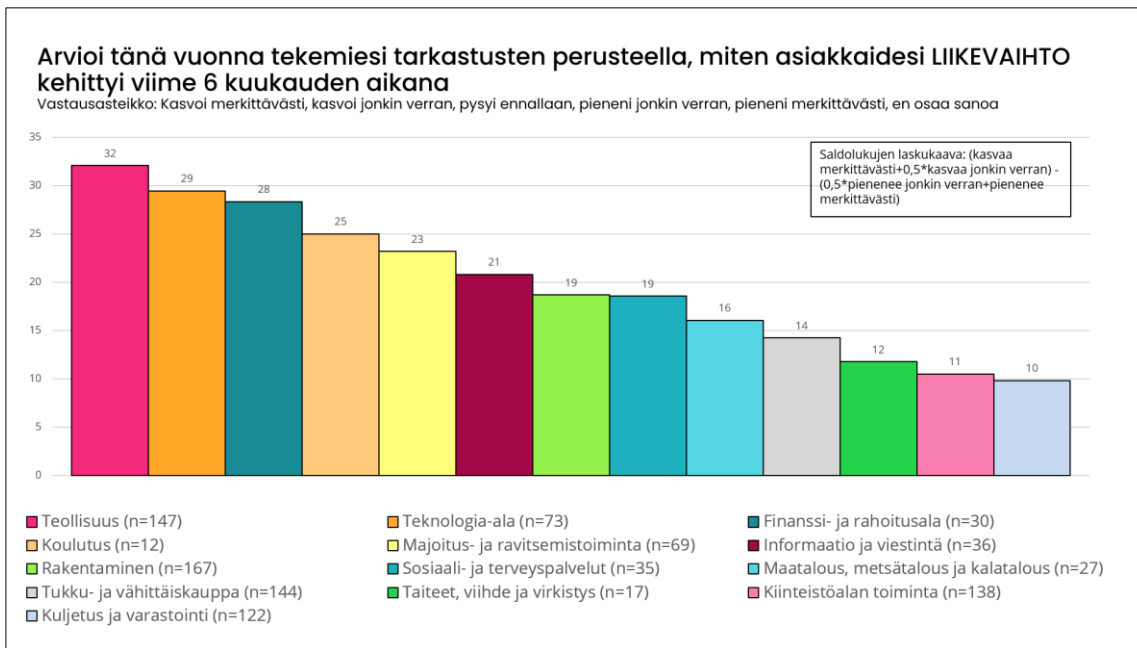
Kolmella toimialalla tilintarkastajat odottavat liikevaihdon kasvun taittuvan tänä vuonna.

Tuntuvimmin pienenemässä näyttää olevan rakennusalan yritysten liikevaihto. Lisäksi liikevaihdon odotetaan vähenevän hieman kuljetus- ja varastointialalla sekä maa-, metsä- ja kalataloudessa.

Kuvio 1. Arviot liikevaihdon kehityksestä vuonna 2023

Kuvio 2. Liikevaihdon kehitys kesä-joulukuun 2022

Tilintarkastajabarometri perustuu tilintarkastajien arvioihin asiakasyritystensä taloudellisesta tilanteesta. Kyselyyn vastasi 398 tilintarkastajaa marras-joulukuun taitteessa.

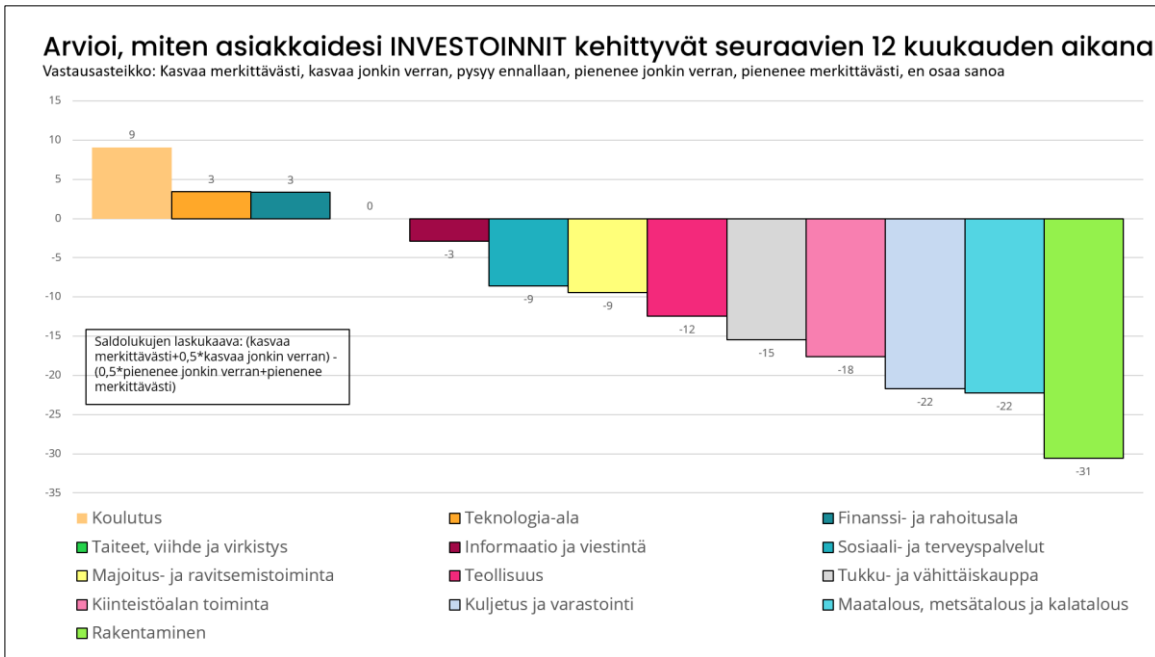
Myös teollisuudessa investoinnit pakkaselle

Liikevaihdon kasvun lisäksi säännöllisesti toteutettava tilintarkastajabarometri kartoittaa yritysten investointeja, henkilöstömäärää sekä mahdollisia toiminnan jatkuvuuden ongelmia.

Yritysten investoinneissa jatkuu tänä vuonna jo aiempina vuosina alkanut heikko kehitys. Tänä vuonna investointien määrä kääntyy myös teollisuudessa laskuun muutaman kasvuvuoden jälkeen. Esimerkiksi kaupan alalla sekä rakentamisessa alamäki jatkuu. (Kuvio 3.)

Vain koulutuksessa, majoitus- ja ravitsemustoiminnassa sekä taide-, viihde- ja virkistysalalla investoidaan tilintarkastajien arvion mukaan seuraavien 12 kuukauden aikana aiempaa enemmän.

Kuvio 3. Arviot investointien kehityksestä vuonna 2023

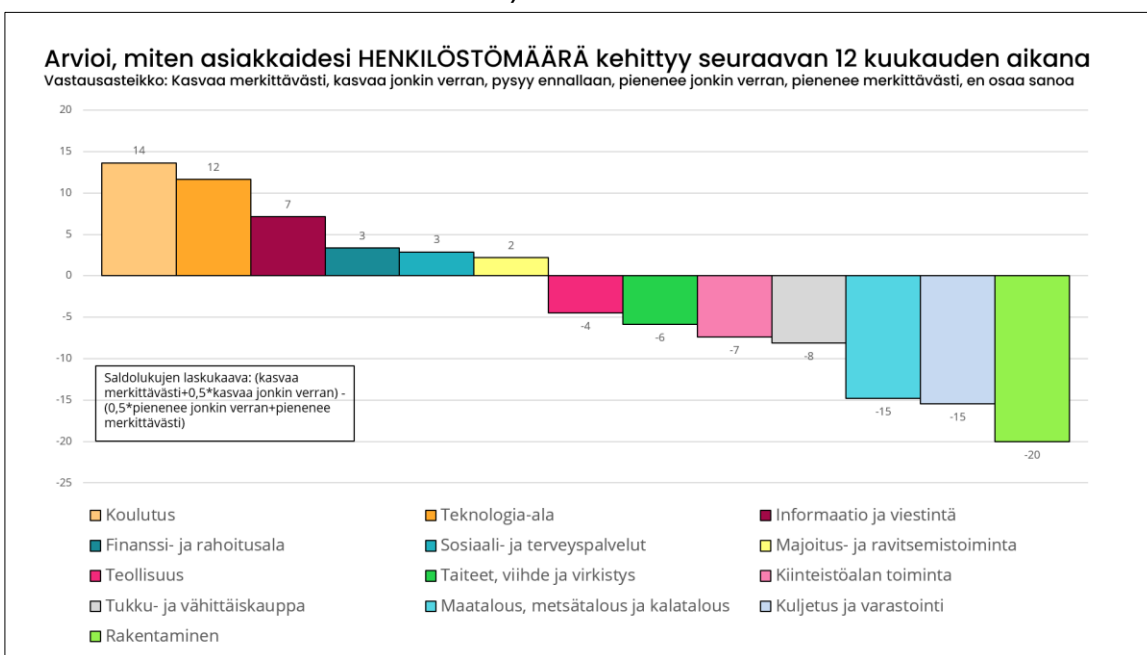

Henkilöstökehitys eritahtista

Henkilöstömäärän kehityksen suhteen toimialat jakautuvat selkeästi kasvattajiin ja vähentäjiin. Tilintarkastajat ennakoivat, että henkilöstömäärä kasvaa tänä vuonna yhä esimerkiksi teknologia-alalla, informaatio- ja viestintäalalla sekä sosiaali- ja terveysalalla. (Kuvio 4.)

Isoista toimialoista esimerkiksi teollisuudessa henkilöstömäärä kääntyy laskuun. Tuntuvimmin tilintarkastajat kuitenkin odottavat henkilöstömäärän supistuvan rakentamisessa, kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä maa-, metsä- ja kalataloudessa.

Kuvio 4. Arviot henkilöstömäärän kehityksestä vuonna 2023

Toiminnan jatkuvuusongelmat yleistyvät

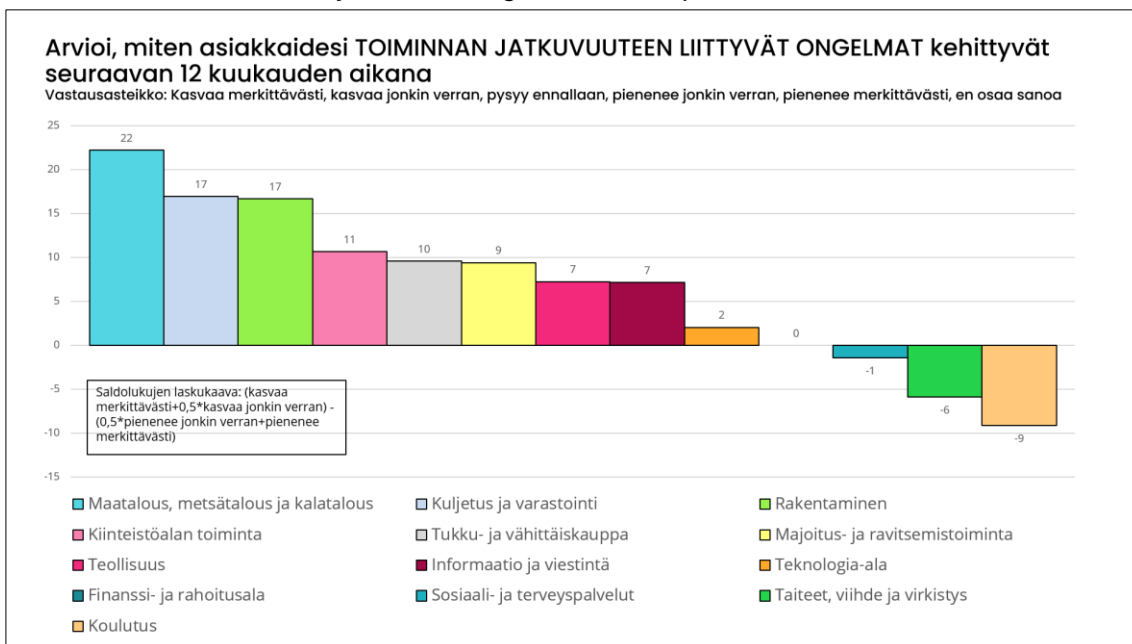
Toiminnan jatkuvuusongelmat yleistyvät viimevuotisesta lähes kaikilla toimialoilla. Toiminnan jatkuvuus viittaa yrityksen kykyyn jatkaa toimintaansa, ja tilintarkastaja tekee toiminnan jatkuvuudesta arvion tilintarkastuksen yhteydessä. (Kuvio 5, kuvio 6.)

Pääsyyt ovat toiminnan jatkuvuuden ongelmiin ovat tänä vuonna yleisen taloustilanteen heikkeneminen ja energian kallistuminen. Lisäksi yrityksiä koettelevat työvoimapula ja rahoitushuolet.

Vaaravyöhykkeessä on entistä enemmän maa-, metsä- ja kalatalouden yrityksiä sekä kuljetus- ja varastointialan yrityksiä. Isoista toimialoista toiminnan jatkuvuusongelmat uhkaavat etenkin rakennusalan yrityksiä. Kaupan alalla tai teollisuudessa ei ole havaittavissa isoa muutosta toiminnan jatkuvuusongelmissa.

Vain koulutuksessa, sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä taide-, viihde- ja virkistysalalla yritysten toiminnan jatkuvuusongelmat vähenevät aiemmasta.

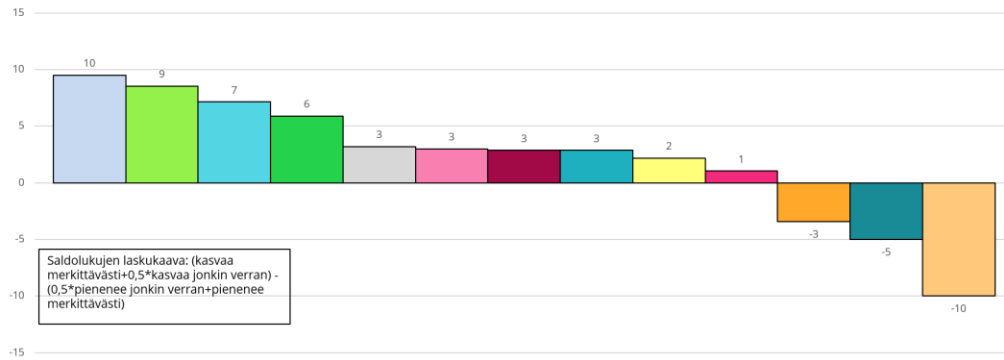
Kuvio 5. Arviot toiminnan jatkuvuusongelmien kehityksestä vuonna 2023

Kuvio 6. Toiminnan jatkuvuuteen liittyvien ongelmien kehitys kesä-joulukuu 2022

Arvio tekemiesi tarkastusten perusteella, miten asiakkaidesi TOIMINNAN JATKUVUUTEEN LIITTYVÄT ONGELMAT kehittyivät viime 6 kuukauden aikana

Vastausasteikko: Kasvoi merkittävästi, kasvoi jonkin verran, pysyi ennallaan, pieneni jonkin verran, pieneni merkittävästi, en osaa sanoa

Saldolukujen laskukaava: (kasvaa merkittävästi+0,5*kasvaa jonkin verran) - (0,5*pienenee jonkin verran+pienenee merkittävästi)

- Kuljetus ja varastointi
- Rakentaminen
- Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- Taiteet, viihde ja virkistys
- Tukku- ja vähittäiskauppa
- Kiinteistöalan toiminta
- Informaatio ja viestintä
- Sosiaali- ja terveyspalvelut
- Majoitus- ja ravitsemistoiminta
- Teollisuus
- Teknologia-ala
- Finanssi- ja rahoitusala
- Koulutus